

# ผลการประเมินความพึงพอใจต่อรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ ปี 2547

บทวิจัย

✍️ สิริลักษณ์ รั้งนิมิต พงษ์ศิริ วัฒนาสุรจิตต์ และสุเทพ อุทัยฉาย  
กลุ่มงานเผยแพร่ สำนักระบาดวิทยา  
✉️ sirirak@health.moph.go.th

## บทคัดย่อ

ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2546 สำนักระบาดวิทยา มีการพัฒนาการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางระบาดวิทยา โดยมีการปรับเปลี่ยนรายงานการเฝ้าระวังโรคประจำสัปดาห์ ทั้งเนื้อหาในรายงานและชื่อ ให้เป็น “ รายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ ” โดยมีการเผยแพร่รายสัปดาห์ และจัดทำฉบับผนวก เผยแพร่ทุก 3 เดือน นอกจากนี้ยังเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ในรูปแบบสมาชิกจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบระดับความพึงพอใจ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ ปี 2547 และศึกษาด้วยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง ในช่วงระหว่างวันที่ 15 มีนาคม - 31 เมษายน พ.ศ. 2547 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามชนิดตอบเอง จากสมาชิกรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ ส่งแบบสอบถามจำนวน 3,750 ฉบับ ได้รับกลับมาจำนวน 381 ฉบับ คิดเป็นร้อยละของการตอบกลับเท่ากับ 10.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ความพึงพอใจ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าสูงสุด – ต่ำสุด

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 30 – 49 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี งานที่รับผิดชอบหลักจะเป็นงานวิชาการและบริการ ทำงานในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านรายงานเฝ้าระวังฯ เพื่อทราบสถานการณ์โรคในรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา มีการติดตามอ่านรายงานเฝ้าระวังฯ เป็นประจำทุกฉบับ เนื้อหาวิชาการเกี่ยวกับกลุ่มโรคที่ต้องการ คือ โรคติดต่อ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอ่านรายงานเฝ้าระวังฯ ทางสื่อสิ่งพิมพ์ ระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 86.9 จำแนกแต่ละด้านพบว่า ด้านคุณภาพของเนื้อหาวิชาการ มีความพึงพอใจในระดับมากในทุกประเด็น ด้านรูปแบบการนำเสนอข้อมูล มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านการเผยแพร่ มีความพึงพอใจในระดับมากและปานกลาง ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีความพึงพอใจในระดับมาก พบว่า ผู้ที่ทำงานในหน่วยงานส่วนกลางและสถาบันการศึกษา ร้อยละ 75.0 มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ส่วนในสำนักงาน/ศูนย์เขต สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน และหน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร มากกว่าร้อยละ 60.0 มีความพึงพอใจระดับมาก สิ่งที่จะต้องดำเนินการต่อไป คือ ขยายกลุ่มเป้าหมายในการเข้าถึงและรับรายงานเฝ้าระวังฯ ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โดยเพิ่มการประชาสัมพันธ์ จัดทำฐานข้อมูลรายงานเฝ้าระวังฯ และมีระบบสืบค้นหาผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

## บทนำ

สำนักระบาดวิทยา ได้มีการจัดทำรายงานการเฝ้าระวังโรค ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2512 เพื่อเผยแพร่ข้อมูลทางระบาดวิทยา ซึ่งเป็นกิจกรรมขั้นตอนสุดท้ายในการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา เป็นการกระจายข้อมูลข่าวสารที่ได้วิเคราะห์และแปลผลแล้ว ไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ใช้ข้อมูลอย่างทั่วถึง เพื่อกำหนดนโยบาย วางแผนดำเนินการป้องกันและควบคุมโรค โดยเผยแพร่ผ่านสื่อต่าง ๆ

ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2546 ที่สำนักระบาดวิทยาได้มีการปรับเปลี่ยนรายงานการเฝ้าระวังโรคประจำสัปดาห์ ทั้งเนื้อหาในรายงานและชื่อ ให้เป็น “ รายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ ” โดยมีการเผยแพร่รายสัปดาห์ และจัดทำฉบับผนวก เผยแพร่ทุก 3 เดือน นอกจากนี้ยังเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ในรูปแบบสมาชิกจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้บริหารสาธารณสุขทุกระดับ หน่วยงานสาธารณสุขในระดับส่วนกลางและภูมิภาค หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง รวดเร็ว สามารถใช้วางแผนรับสถานการณ์ และกำหนดนโยบายและมาตรการป้องกันควบคุมโรคได้ทันทั่วถึง จากที่ได้พัฒนาการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางระบาดวิทยา ทั้งในด้านการปรับเปลี่ยนรายงาน และเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ สำนักระบาดวิทยา โดยกลุ่มงานเผยแพร่ จึงได้มีการประเมินผลเพื่อให้ทราบว่า รายงานเฝ้าระวังฯ ที่จัดทำขึ้นนั้น หน่วยงานผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ใช้ข้อมูลมีระดับความพึงพอใจอย่างไร และเพื่อทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ อันจะเป็นแนวทางให้คณะผู้จัดทำรายงานเฝ้าระวังฯ ได้นำไปพิจารณา เพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานที่ใช้ข้อมูล

## วิธีการศึกษา

การประเมินผลเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีการส่งแบบสอบถามให้แก่สมาชิกทางสื่อสิ่งพิมพ์ จำนวน 3,750 ฉบับ ประกอบด้วย ผู้บริหารงานสาธารณสุขทุกระดับ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย กองสาธารณสุขเทศบาลเมือง/เทศบาลตำบล หน่วยงานราชการของกรุงเทพมหานคร กระทรวงกลาโหม ห้องสมุดสถาบันปศุสัตว์จังหวัด หน่วยราชการอื่น รวมทั้งผู้สนใจในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ระหว่างวันที่ 15 มีนาคม – 31 เมษายน พ.ศ. 2548

แบบสอบถามโดยข้อคำถามมีทั้งปลายปิด ปลายเปิด ข้อคำถามประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ความพึงพอใจ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ โดยแบ่งระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าต่ำสุด-ค่าสูงสุด

## ผลการศึกษา

การศึกษารุ่นนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามชนิดตอบเองจากสมาชิกรายงานเฝ้าระวังฯ ทางสื่อสิ่งพิมพ์ โดยส่งแบบสอบถามแทรกในรายงานเฝ้าระวังฯ จำนวน 3,750 ฉบับ ได้รับกลับมาจำนวน 381 ฉบับ คิดเป็นร้อยละของการตอบกลับเท่ากับ 10.2 ผลการวิเคราะห์ สรุปได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60.7 อายุ 30 – 49 ปี คิดเป็น ร้อยละ 74.7 อายุเฉลี่ย 40 ปี อายุต่ำสุด 22 ปี และอายุสูงสุด 72 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 56.2 รองลงมา ระดับปริญญาโท ร้อยละ 37.7 ทำงานในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ร้อยละ 34.5 รองลงมาทำงานที่โรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป ร้อยละ 29.9 ลักษณะงานที่รับผิดชอบหลักเป็นด้านวิชาการและบริการ คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาวิชาการ ร้อยละ 30.9 ประโยชน์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับจากการอ่านรายงานเฝ้าระวังฯ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.4 ได้ทราบสถานการณ์โรคในข่ายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา รองลงมา ร้อยละ 88.2 เพื่อทราบองค์ความรู้ทางระบาดวิทยาใหม่ และร้อยละ 80.6 ทราบมาตรการและแนวทางในการป้องกันและควบคุมโรค ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อ่านรายงานเฝ้าระวังฯ เป็นประจำทุกฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 40.6 รองลงมา 2 – 3 ฉบับต่อเดือน ร้อยละ 28.4 เนื้อหาวิชาการเกี่ยวกับกลุ่มโรคที่ต้องการส่วนใหญ่ คือ โรคติดต่อ ร้อยละ 88.2 รองลงมา โรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 54.9 และกลุ่มโรคเรื้อรังและพฤติกรรมเสี่ยง ร้อยละ 54.3 ส่วนใหญ่ ร้อยละ 76.8 พอใจต่อรายงานเฝ้าระวังฯ ทางสื่อสิ่งพิมพ์ และเพียงร้อยละ 9.3 พอใจรายงานเฝ้าระวังฯ ผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

ระดับความพึงพอใจด้านคุณภาพของเนื้อหาวิชาการ มีความพึงพอใจในระดับมากในทุกด้าน คือ ความครอบคลุมและครบถ้วน การจัดหมวดหมู่ของเนื้อหา ความทันเวลาต่อเหตุการณ์ ความถูกต้อง ความน่าสนใจ การเรียงลำดับของเนื้อหา ขนาดของตัวอักษรที่ใช้ และสีน่านภาษาที่ใช้ คิดเป็น ร้อยละ 62.5, 57.7, 38.6, 63.8, 54.1, 52.8, 53.3 และ 58.3 ตามลำดับ และรองลงมาคือ ระดับพึงพอใจปานกลาง คิดเป็น ร้อยละ 23.1, 29.7, 38.3, 19.9, 27.6, 33.6, 27.0 และ 24.9 ตามลำดับ

ระดับความพึงพอใจด้านรูปแบบการนำเสนอข้อมูล มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ประเด็น คิดเป็น ร้อยละ 53.8, 51.4, และ 52.2 ตามลำดับ รองลงมาคือ ระดับความพึงพอใจปานกลาง ร้อยละ 16.8 ในจำนวนผู้ป่วยเปรียบเทียบกับปีก่อน ส่วนในจำนวนผู้ป่วยและตายจำแนกรายจังหวัด จำนวนผู้ป่วยและตายด้วยโรคไข้เลือดออก รองลงมาคือระดับพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 17.3 และ 18.9 ตามลำดับ

ระดับการพึงพอใจต่อการเผยแพร่ ในประเด็นระยะเวลาการเผยแพร่รายสัปดาห์ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ร้อยละ 52.2 รองลงมาในระดับมากที่สุด ร้อยละ 27.8 ประเด็นความทันเวลาของการส่งสื่อสิ่งพิมพ์ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ 37.0 รองลงมาในระดับมากที่สุด ร้อยละ 36.8 ประเด็นความรวดเร็วในการ Download มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ 25.5 รองลงมาในระดับมากที่สุด ร้อยละ 23.9 ประเด็นรูปแบบ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ร้อยละ 47.5 รองลงมา ระดับปานกลาง ร้อยละ 31.2

ระดับการพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับ มีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ 54.6 รองลงมา ระดับมากที่สุด ร้อยละ 30.2

ระดับความพึงพอใจโดยรวมทุกประเด็น มีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ 61.2 รองลงมา ระดับมากที่สุด ร้อยละ 22.9

ในระดับความพึงพอใจซึ่งมีข้อคำถามทั้งหมด 17 ข้อ นำมาจัดระดับตามเกณฑ์การแบ่ง 3 ระดับ คือ ระดับต่ำ มีค่าคะแนนตั้งแต่ 0 - 25 คะแนน ระดับปานกลางมีค่าคะแนนตั้งแต่ 26 - 50 คะแนน และระดับสูงมีค่าคะแนนตั้งแต่ มากกว่า 50 คะแนนขึ้นไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 86.9

พิจารณาระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานที่ที่ทำงาน พบว่า ผู้ที่ทำงานในกรม สำนัก กองในกระทรวงสาธารณสุข และสถาบันการศึกษา ร้อยละ 75.0 มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ส่วนผู้ที่ทำงานในสำนักงาน/ศูนย์เขต สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน หน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร มากกว่าร้อยละ 60.0 มีความพึงพอใจระดับมาก

## สรุป

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง อายุ 30 – 49 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี งานที่รับผิดชอบหลักจะเป็นงานวิชาการและบริการ ทำงานในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านรายงานเฝ้าระวังฯ เพื่อทราบสถานการณ์โรคในข่ายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา มีการติดตามอ่านรายงานเฝ้าระวังฯ เป็นประจำทุกฉบับ เนื้อหาวิชาการเกี่ยวกับกลุ่มโรคที่ต้องการ คือ โรคติดต่อ ส่วนใหญ่มีความพอใจอ่านรายงานเฝ้าระวังฯ ทางสื่อสิ่งพิมพ์ ระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 86.9 จำแนกแต่ละด้านพบว่า ด้านคุณภาพของเนื้อหาวิชาการ มีความพึงพอใจในระดับมากในทุกประเด็น ด้านรูปแบบการนำเสนอข้อมูล มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านการเผยแพร่ มีความพึงพอใจในระดับมากและปานกลาง ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีความพึงพอใจในระดับมาก รวมทุกประเด็นในแต่ละด้านมีความพึงพอใจในระดับมาก

พิจารณาระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานที่ที่ทำงาน พบว่า ผู้ที่ทำงานในหน่วยงานส่วนกลางและสถาบันการศึกษา ร้อยละ 75.0 มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ส่วนในสำนักงาน/ศูนย์เขต สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน และหน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร มากกว่าร้อยละ 60.0 มีความพึงพอใจระดับมาก

## วิจารณ์และข้อเสนอแนะ

สำนักระบาดวิทยา โดยกลุ่มงานเผยแพร่จะมีการสำรวจความคิดเห็นต่อรายงานเฝ้าระวังฯ เป็นระยะ ๆ ครั้งล่าสุดได้ประเมินความพึงพอใจต่อรายงานเฝ้าระวังฯ ของปี พ.ศ. 2546 และในครั้งนี้นำประเมินของปี พ.ศ. 2547 เนื่องจากได้พัฒนาการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางระบาดวิทยา ทั้งในด้านรูปแบบรายงาน และเพิ่มช่องทางในการเผยแพร่

ในการประเมินครั้งนี้มีผู้ตอบแบบสอบถามคืนมา เพียงร้อยละ 10.2 อาจทำให้กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวไม่เป็นตัวแทนที่ดีนัก ในครั้งต่อไปจะมีการปรับเปลี่ยนวิธีการและช่วงเวลาการประเมินโดยกำหนดระยะเวลา 2 ปี ต่อครั้ง แต่จะใช้วิธีเพิ่มคอลัมน์แสดงข้อคิดเห็นและเสนอแนะในรายงานเฝ้าระวังฯ ทุกเดือน อาจมีการประเมินเฉพาะสมาชิก รายงานเฝ้าระวังฯ ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

จากการประเมินพบว่า ระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับสูง จำแนกแต่ละด้านพบว่า ด้านคุณภาพของเนื้อหาวิชาการ ด้านรูปแบบการนำเสนอข้อมูล ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีความพึงพอใจในระดับมาก เนื่องจากในปี พ.ศ. 2547 ได้เกิดการระบาดของโรคไข้หวัดนกในเอเชียและประเทศไทย ซึ่งทางกองบรรณาธิการได้มีการเฝ้าติดตามสถานการณ์โรค แนวทางการเฝ้าระวัง บทความการวิเคราะห์ที่มีความก้าวหน้าของวิชาการที่ทันสมัย ลงรายงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง พร้อมทั้งได้ปรับปรุงในด้านเนื้อหา ความทันเวลา และความน่าสนใจ เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้แพร่หลายทั่วถึง และเหมาะสมกับการดำเนินงานทางด้านระบาดวิทยาของประเทศ

ในด้านเนื้อหาวิชาการที่ลงเผยแพร่ได้กำหนดแนวทาง โดยยึดแผนตามปฏิทินการรณรงค์ของกรมควบคุมโรค รวมทั้ง ติดตามสถานการณ์การเกิดโรค/อุบัติภัย ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตามฤดูกาล หรือ โรคที่กำลังได้รับความสนใจในปัจจุบัน เพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะได้วางแผน ควบคุมป้องกันโรค และแก้ไขปัญหาสาธารณสุข

มีการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผลการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาของระบบต่าง ๆ ของสำนักกระบาดวิทยา ทั้งรายเดือน ราย 3 เดือน และรายปี รวมทั้ง มีการติดตามสถานการณ์โรคในต่างประเทศ ที่อาจมีผลกระทบต่อสถานการณ์โรคในประเทศไทย โดยเพิ่มความคิดเห็นเพิ่มเติมและเนื้อหา ที่อาจเกี่ยวข้องกับในประเทศไทยด้วย มีการตีพิมพ์รายงานสอบสวนโรค ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของงานระบาดวิทยา และจะเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์แก่จังหวัดอื่น ที่อาจจะมีสถานการณ์โรคคล้ายกัน

ในการนำเสนอตารางเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยา มีการปรับปรุงและแก้ไข ปรับตัวอักษรและตัวเลขขนาดใหญ่ขึ้น เพื่อให้อ่านได้สะดวกและชัดเจน

ในด้านการเผยแพร่ ประเด็นความทันเวลาในการส่งสื่อสิ่งพิมพ์ และความรวดเร็วในการ download ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ซึ่งทางสื่อสิ่งพิมพ์ ยังพบปัญหาในความล่าช้าของการได้รับรายงานเฝ้าระวังฯ การแก้ปัญหาในความล่าช้าของการรับรายงานเฝ้าระวังฯ ในกลางปี พ.ศ. 2548 ได้ปรับเวลาในการรับรายงานเฝ้าระวังฯ เร็วขึ้น 1 วัน โดยมีการเปลี่ยนเวลาการส่งต้นฉบับเสร็จพร้อมพิมพ์ เป็นวันพฤหัสบดีจากเดิมวันศุกร์ของสัปดาห์ ขึ้นตอนโรงพิมพ์จัดพิมพ์พร้อมจัดส่ง ดำเนินการเสร็จในวันอังคารถัดไปจากเดิมวันพุธ ระยะเวลาที่ประโยชน์ดำเนินการจัดส่ง แล้วแต่ความใกล้เคียงของผู้สมาชิก สรุประยะเวลาที่สมาชิกจะได้รับรายงานเฝ้าระวังฯ 5 – 13 วัน หลังระยะเวลาที่กำหนดออกรายงานเฝ้าระวังฯ แต่ทางกองบรรณาธิการมีเพิ่มการส่งรายงานเฝ้าระวังฯ ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่สมาชิกรายหน่วยงาน และรายบุคคลที่แจ้ง E-mail มา เพื่อสมัครเป็นสมาชิกทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานได้รับรายงานเฝ้าระวังฯ รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ ตามกำหนดเวลาการออกรายงานเฝ้าระวังฯ ทุกวันศุกร์ ทำให้สามารถใช้วางแผนในการเฝ้าระวัง และกำหนดมาตรการป้องกันโรคได้ทันทั่วที่ไม่ให้โรคแพร่ระบาด เพื่อลดความรุนแรงของปัญหา รายงานเฝ้าระวังฯ ดังกล่าวจะมีไฟล์อิเล็กทรอนิกส์เก็บข้อมูลไว้สำหรับการค้นคว้าต่อไปได้ และนำไปใช้ได้โดยไม่ต้องพิมพ์เอกสารใหม่ โดยกองบรรณาธิการส่งให้ในรูปแบบ PDF, file และ doc, file ลดการเก็บเอกสารที่อาจมีการสูญหายเวลาย้ายสถานที่ สามารถเพิ่มกลุ่มเป้าหมายในการรับรายงานเฝ้าระวังฯ แต่ไม่เพิ่มงบประมาณค่าจ้างพิมพ์

ประเด็นความรวดเร็วในการ download ได้มีการจัดทำเนื้อหาวิชาการแต่ละเรื่อง ในรูปไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ pdf, ส่วนเนื้อหาทั้งเล่มรายงานเฝ้าระวังฯ รูปไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ doc, ซึ่งผู้อ่านสามารถค้นหาเนื้อหาวิชาการที่ตีพิมพ์ในรายงานเฝ้าระวังฯย้อนหลังในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ html, ได้ ในปี พ.ศ. 2549 โดยสำนักกระบาดวิทยาจะจัดทำฐานข้อมูลรายงานเฝ้าระวังฯ ตั้งแต่เริ่มจัดทำ และมีระบบสืบค้นหารายงานเฝ้าระวังฯ ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อสะดวกในการค้นคว้าและใช้เป็นเอกสารอ้างอิง

ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการอ่านรายงานเฝ้าระวังฯ ทางสื่อสิ่งพิมพ์ ต้องการให้ขยายกลุ่มเป้าหมายไปในระดับสถานีนามัย ทางกองบรรณาธิการมีงบประมาณจำกัดในการจัดส่งสื่อสิ่งพิมพ์ แต่เพื่อให้การรับรู้ข่าวสารทางระบาดวิทยา ครอบคลุมสถานบริการสาธารณสุข ทุกระดับและอย่างรวดเร็ว จะมีการจัดส่งรายงานเฝ้าระวังฯ ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ให้แก่สถานีนามัยหรือศูนย์บริการสุขภาพชุมชน (PCU) (เฉพาะที่แจ้ง E-mail สมัครสมาชิกทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์) เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มเป้าหมายในการรับรายงานเฝ้าระวังฯ ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โดยออกประชาสัมพันธ์แนะนำรายงานเฝ้าระวังฯ พร้อมเปิดรับสมาชิกใหม่ในการประชุมวิชาการของกระทรวงสาธารณสุขและกรมควบคุมโรค ซึ่งจะสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในปัจจุบัน “รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์” ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีการเข้าถึงข้อมูลทางระบาดวิทยาได้สะดวกขึ้น ลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของภาครัฐ และการรับรายงานเฝ้าระวังฯ ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และทางระบบสารสนเทศ ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จะเป็นทางเลือกใหม่ที่สมาชิกมีความพึงพอใจมากขึ้นตามมาในอนาคต

ในด้านความต้องการของบทความวิชาการในกลุ่มโรค ต้องการกลุ่มโรคติดต่อ เพราะผู้ตอบแบบสอบถาม จะรับผิดชอบงานระบาดวิทยา ซึ่งเน้นกลุ่มโรคติดต่อ ที่ผ่านมาสำนักระบาดวิทยาเฝ้าระวังในโรคติดต่อ แต่ปัจจุบันโรคเรื้อรังและพฤติกรรมเสี่ยง โรคจากการประกอบอาชีพ และสิ่งแวดล้อม การบาดเจ็บ กำลังเป็นปัญหาในสังคมอยู่ ดังนั้นทางกองบรรณาธิการจะจัดลำดับการเผยแพร่ โดยให้มีกลุ่มโรคหลากหลาย แต่หลักคงเป็นโรคติดต่อและให้สลับเปลี่ยนกันไป

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้เพิ่มความรู้ ของเนื้อหาวิชาการทางระบาดวิทยา องค์ความรู้ของโรค สำหรับเจ้าหน้าที่ระบาดวิทยาใหม่ นำไปประกอบการทำงาน ทางกองบรรณาธิการไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจาก

รายงานเฝ้าระวังฯ มีวัตถุประสงค์ในการจัดพิมพ์เผยแพร่เพื่อเป็นสื่อในการเตือนภัย และใช้เป็นข้อมูลประกอบในการวางแผนควบคุมป้องกันโรค ไม่ได้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน และหากต้องการคู่มือที่สำนักกระบาดวิทยาจัดทำเพื่อการปฏิบัติงาน ให้ติดต่อขอรับโดยตรงจากสำนักกระบาดวิทยา โดยจะประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงคู่มือต่าง ๆ ที่หน้าเว็บไซต์ของสำนักกระบาดวิทยา

#### กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ พ.ญ. รุ่งนภา ประสานทอง ที่จัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการบันทึกข้อมูล, น.ส. กฤติกานต์ มาท้วม ช่วยบันทึกข้อมูล และสมาชิกทั้งหน่วยงานและรายบุคคล ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อเสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็น

\*\*\*\*\*

### ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์

**REPORTED CASES OF PRIORITY BY DISEASES UNDER SURVEILLANCE**

รายงานโรคที่ต้องเฝ้าระวัง

ศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา และกลุ่มงานระบาดวิทยาโรคติดต่อ

laddal @ health.moph.go.th

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคที่เฝ้าระวังเร่งด่วนตามวันรับรักษา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ , ประเทศไทย, สัปดาห์ที่ 49 พ.ศ. 2548 (4 - 10 ธันวาคม พ.ศ. 2548)

**TABLE 1 REPORTED CASES OF PRIORITY BY DISEASES UNDER SURVEILLANCE BY DATE OF TREATMENT COMPARED TO PREVIOUS YEAR, THAILAND, WEEK 49 th 2005, (Dec 4 - 10, 2005)**

| DISEASES                      | THIS WEEK |      |                       | CUMULATIVE |       |                       |
|-------------------------------|-----------|------|-----------------------|------------|-------|-----------------------|
|                               | 2005      | 2004 | MEDIAN<br>(2000-2004) | 2005       | 2004  | MEDIAN<br>(2000-2004) |
| DIPHtheria                    | 0         | 1    | 0                     | 1          | 13    | 13                    |
| PERTUSSIS                     | 0         | 0    | 0                     | 18         | 18    | 23                    |
| TETANUS NEONATORUM****        | 0         | 0    | 0                     | 6          | 4     | 7                     |
| MEASLES                       | 12        | 30   | 58                    | 3067       | 3779  | 4329                  |
| MENIN.MENINGITIS              | 0         | 0    | 0                     | 43         | 40    | 40                    |
| ENCEPHALITIS***               | 0         | 6    | 6                     | 224        | 263   | 401                   |
| ACUTE FLACCID PARALYSIS: AFP  | 4         | 6    | 3                     | 281        | 243   | 245                   |
| CHOLERA                       | 1         | 0    | 12                    | 272        | 2108  | 1186                  |
| HAND, FOOT AND MOUTH DISEASE* | 8         | 9    | -                     | 4367       | 751   | -                     |
| DYSENTERY                     | 64        | 175  | 358                   | 16292      | 23028 | 28322                 |
| PNEUMONIA (ADMITTED)**        | 359       | 1041 | 1041                  | 82163      | 72466 | 72466                 |
| INFLUENZA                     | 76        | 164  | 500                   | 18289      | 18918 | 37768                 |
| SEVERE AEFI                   | 1         | 0    | 0                     | 5          | 9     | 0                     |
| LEPTOSPIROSIS                 | 16        | 27   | 117                   | 2559       | 2828  | 6569                  |
| ANTHRAX                       | 0         | 0    | 0                     | 0          | 0     | 0                     |
| RABIES                        | 0         | 0    | 1                     | 11         | 16    | 25                    |

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร: รวบรวมจากรายงานผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาของจังหวัดในแต่ละสัปดาห์ และศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา สำนักกระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

“0” = NO CASE    “-” = NO REPORT RECEIVED

หมายเหตุ: ข้อมูลที่ได้รับรายงานเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ที่ได้จากรายงานเร่งด่วน จากผู้ป่วยกรณีที่เป็น Suspected, Probable และ Confirmed ซึ่งเป็นข้อมูลเฉพาะสำหรับการป้องกันและควบคุมโรค จึงไม่ควรนำไปอ้างอิงทางวิชาการ

\* เริ่มเก็บข้อมูลเมื่อปี ค.ศ. 2002    \*\* เริ่มเก็บข้อมูลเมื่อปี ค.ศ. 2004    \*\*\* จำนวนผู้ป่วยนำมาจากบัตรรายงาน 506

\*\*\*\*TETANUS NEONATORUM จังหวัดที่รายงานพบผู้ป่วยได้แก่ ปัตตานี 2 ราย, เชียงใหม่ พะเยา กระบี่ เพชรบุรี จังหวัดละ 1 ราย